

De Nassau's en het Sacrament van Niervaert

De hoge heerlijkheid Niervaert kwam in 1361 in handen van Jan II van Polanen, de zoon en latere opvolger van de heer van Breda. Door het huwelijk van Johanna van Polanen met Engelbrecht I van Nassau kwam de heerlijkheid in 1403 in het bezit van de familie van Nassau. Samen met het land van Breda behoort de heerlijkheid Niervaert tot het oudste bezit van de Nassau's in de Nederlanden.

Jan IV van Nassau en zijn echtgenote Maria van Loon-Heinsberg lieten in 1449, met toestemming van Maria's broer, Jan van Loon-Heinsberg, Prinsbisschop van Luik, het Sacrament van Niervaert overbrengen naar Breda. De familie van Nassau is zich nog lang met het Sacrament van Niervaert verbonden blijven voelen.

Op het retabel (altaarschilderij) van het Sacrament van Niervaert staan zelfs meerdere leden van het geslacht Nassau afgebeeld. Op dit paneel staan op de voorgrond (links) Hendrik III van Nassau en (rechts) zijn zoon René van Chalôn – de eerste Prins van Oranje – afgebeeld. Achter René van Chalôn staat een vrouw met een zwarte kap. Deze vrouw werd geïdentificeerd als Barbara van Nassau, bastaarddochter van Engelbrecht II van Nassau. Barbara van Nassau was priorin van het Augustinessenklooster Vredenberg bij Breda.

In 2016 werd door de Vrienden van Breda's Museum een historisch portret aangekocht van Barbara van Nassau. De overeenkomst tussen haar en de als augustines geklede vrouw die bij de leden van het Gilde op het retabel staat afgebeeld is groot.

Het Gilde van het Heilig Sacrament van Niervaert werd opgericht in 1463. Aanzienlijke burgers van de stad konden er lid van worden. Het lidmaatschap stond open voor mannen én vrouwen.

Als Barbara van Nassau is afgeschilderd bij de leden van het Gilde dan zou dat kunnen betekenen dat ook zij van dat Gilde deel uitmaakte.

